

Gặp gỡ Hàn Tấn Quang

KHÁNH VÂN

Với tôi, số mệnh mịt mờ, thiên hạ tùy duyên, không thiếu người cả đời không làm được chuyện gì đáng kể, mà cũng không thiếu người có thể trong nháy mắt đạt được những thứ trên cả ước vọng ban đầu. Đây là sự khác nhau của người vô duyên với người hữu duyên. Rút kinh nghiệm những gì đã trải qua trong đời, tôi thấy thất bại không đáng sợ bằng bỏ qua cơ hội chỉ vì không cố gắng hết mình. Và anh Hàn Tấn Quang là người nắm bắt cơ hội rất tốt, luôn cố gắng hết mình cho công việc.

Khi tuổi đã cao, người ta thường nghĩ về những gì đã trải qua, đã ghi lại trong ký ức; chuyện vui thì cười đắc ý, còn chuyện buồn đã qua, cùng lắm thì chép miệng thở dài, cười nhẹ một mình... để rồi lúc nào đó nhắc lại, kể lại với người quen cũ, với bạn bè như một món quà giao lưu. Bạn bè của tôi ở đất Sài Gòn này là người tứ xứ vì cuộc sống, vì ước vọng của thuở thiếu thời mà hội tụ về đây. Và mỗi lần gặp gỡ, dường như ai cũng rung rung nhớ đến câu thơ cổ: “*Cử đầu vọng minh nguyệt/ Đê đầu tư cố hương*” (Ngẩng đầu nhìn trăng sáng/ Cúi đầu nhớ cố hương – Thơ Lý Bạch). Nhưng không chỉ có vậy mà còn lắm chuyện vui buồn trong cuộc đời. Thật lòng mà nói, những người tha hương như chúng tôi, tồn tại trên đất Sài Gòn trên dưới nửa thế kỷ nay, xem như... thành đạt, dẫu mỗi người mỗi nghề, mỗi niềm đam mê khác nhau.

Trong một lần trò chuyện, anh Hàn Tấn Quang khẳng định ở đời thiếu bạn thì buồn lắm. Với anh, nhiều người bạn thì nhiều hơn một con đường. Trong giới chơi đồ cổ ở TPHCM, anh không phải là người nổi tiếng với những cổ vật tiền muôn bạc tỷ, nhưng có đến 2 kỷ lục quốc gia, thậm chí là kỷ lục châu Á. Đó là bộ sưu tập Thạch Thiềm và bộ sưu tập Tem dị hình và chất liệu của anh. Theo cách nói vui của anh em quen biết là Hàn Tấn Quang đã chơi và xác lập kỷ lục Việt Nam thứ nặng nhất (Đá) và thứ nhẹ nhất (Tem). Nói về thú chơi đá, anh em chúng tôi cũng hay “nổ” lung tung theo hiểu biết của mình. Nhưng anh Hàn Tấn Quang lại có suy nghĩ riêng, thậm chí rất riêng và thành công không thể ngờ, có thể cho đó là cơ duyên của từng người. Với tôi, đó là cách an ủi mình, chứ cân đo đong đếm thì rõ ràng những người hiểu biết về đá, chơi đá... từ xưa tới nay thua anh cả vạn dặm. Trong một lần trả lời báo chí về việc này, anh nói: “Nói cơ duyên là nói đến cái duyên may mà tạo hóa định sẵn chứ không phải do con người. Nhưng trong chuyện sưu tập và thưởng ngoạn Thạch Thiềm của tôi một phần do cơ duyên và một phần do “tính toán” của con người. Một lần đến thăm nhà bạn, gặp lúc bạn đang xây nhà. Nhìn vào đồng đá, tôi thấy có những viên đá hiện ra những đường vân rất lạ. Nhưng thú

“Ngoạn thạch” đã có từ xa xưa, đã có không biết bao nhiêu sách viết về thú chơi này. Theo Trần Văn Toàn trong tác phẩm *Hành trình vào triết học* (NXB Trí thức, H, 2009), thì đá là vật trường tồn vì nó vững chãi. Trông vào tảng đá xù xì, có một hình thù kỳ quái không do bàn tay con người nặn ra, ta có thể nhận thức được một lối hiện hữu vững bền, khác hẳn các biến chuyển của cuộc đời, khác hẳn lối hiện hữu quen thuộc của thế giới nhân văn. Nhân loại cũng dùng hai chữ “giang san”, “sông núi” để chỉ xứ sở... Từ xa xưa, cả Đông phương lẫn Tây phương, người ta cho rằng đá còn là chỗ xuất hiện của thần thánh. Những ngày này, những viên đá từ trời rơi xuống (thiên thạch) cũng được người ta tìm mua với giá không rẻ... Do đó, thú chơi đá không có gì mới, song luôn hấp dẫn nhiều người. Nếu lặp lại thú chơi của người xưa cũng có cái hay của nó, song tại sao ta không tìm ra những cái mới từ thú chơi ấy? Đó là suy nghĩ ban đầu định hình trong tôi về thú chơi đá. Và tôi đã tìm đến đá và đặt cho những tác phẩm này một cái tên : Thạch Thiên!”.

Hồi triển lãm bộ sưu tập Thạch Thiên của anh ở chùa Xá Lợi (quận 3 – TPHCM, ngày 13.5.2014), Thượng tọa – TS Thích Đồng Bồn, Giám đốc Trung tâm Nghiên cứu Phật học Việt Nam, cho hay “Khi nhìn bộ sưu tập “Thạch Thiên” của anh Hàn Tấn Quang, tôi cứ như bị cuốn hút và mặc sức tưởng tượng nghĩ về chư Phật, chư Bồ tát đã hiển hiện trên từng viên đá riêng có của anh. Từ bộ sưu tập “Thạch Thiên” này, liên hệ với bài kệ của Sơ Tổ Thiền tông Trung Hoa, ngài Bồ Đề Đạt Ma: *Giáo ngoại biệt truyền/ Bất lập văn tự/ Trực chỉ nhân tâm/ Kiến tính thành Phật* (Truyền giáo pháp ngoài kinh điển/ Không lập văn tự/ Chỉ thẳng tâm người/ Thấy chân tính thành Phật), tôi nghĩ đá vô ngôn nhưng lại ẩn chứa sức sống kỳ diệu của tạo hóa, của nhân sinh... bởi bộ sưu tập này không hề có bàn tay con người can thiệp”. Thượng tọa – TS Thích Tâm Đức, Phó Viện trưởng Viện Nghiên cứu Phật học Việt Nam, cũng có nhận xét tương tự. Sau một vòng thưởng lãm, Thượng tọa – TS Thích Tâm Đức cho biết mới đầu cứ tưởng là những bức thư pháp hoặc những bức tranh về đề tài Phật giáo được vẽ, được in trên đá, không ngờ đó là những viên đá có sẵn trong thiên nhiên; những đường vân trên đá tự nhiên lại hiện lên những hình ảnh rất lạ; có viên đá hiện lên hình Đức Thế Tôn đang đứng trang nghiêm nhìn xuống cõi Ta bà; có lắm viên đá có đường vân hiện lên những vị thiền sư đang nhập định, đang diện bích... “Phải nói, đây là bộ sưu tập lạ, chưa từng có”, Thượng tọa – TS Thích Tâm Đức khẳng định.

Nhà nghiên cứu Văn hóa Huỳnh Ngọc Trảng, cho rằng những cục đá đang bày trước mắt chúng ta đây, nó không to, không hình dáng, không ngôn ngữ, nhưng trong nó hàm chứa một sức sống nghiêm nhiên như một quả núi hùng vĩ... Kỳ thật, chúng ta cho nó như một hòn núi cũng không quan trọng gì, quan trọng là cục đá này thể hiện ra cái linh khí của đất trời cùng cái lãng mạn hào phóng của tạo hóa; nó biểu hiện cái “tánh bản nhiên” của nó: Trầm định, cương ngạnh, kiên trinh, phác thật. Chúng ta là người giám thưởng đá nếu

như không vì hình dáng và sắc màu của cục đá mà mê, cũng không vì nó là cục đá trải đường mà khinh, thì chúng ta hãy trực tiếp khế nhập vào “bản thể sinh mạng” của cục đá hầu tham nhiếp cái “bản lai diện mục” của nó mà quay về nhìn lại “bản lai diện mục” của mỗi chúng ta. Nhà thơ Giang Nam viết: *Bàn tay trên đá thuở nào/ Như lời gọi tới ngàn sau kiếp người/ Tâm thiền tỏa khắp muôn nơi/ Vì hạnh phúc, vì cuộc đời bình yên*. Đứng trước viên đá có tên gọi “*Bát nhĩ*”, nhà thơ Ngô Văn Phú “ngộ” theo cách của mình: *Phật tại tâm, Phật dạy/ Ở hiền sẽ gặp lành/ Lòng thành ắt Phật độ/ Hà tất phải đua tranh*. Nhà thơ Phạm Thiên Thư thì có cái nhìn khác: *Buồn.../ buồn/ Tôi hỏi cái tôi/ Cái vừa mới đến/ Cái đã đi rồi/ lạ nhau?, v.v...*

Với những ý kiến ấy, tôi thấy anh đã thành công trong “nghề chơi cũng lắm công phu” này. Và quả nhiên chẳng bao lâu sau, tôi nghe bộ sưu tập Thạch Thiên của anh được xác lập kỷ lục Việt Nam . Vui! Thế là trong “nghề chơi”, anh đã vượt qua những mong đợi . Mỗi khi trò chuyện về thú chơi, tôi hay nói với anh em, Hàn Tấn Quang đã thực hiện được “lời dặn” của cụ Uy Viễn tướng công nhà mình: “*Chơi cho lịch mới là chơi/ Chơi cho dài các, ...*”. Nhiều người không đồng ý, cho rằng Hàn Tấn Quang chỉ mới sánh được móng chân của cụ, vì Hàn Tấn Quang chưa có “bản kiểm điểm” như cụ: “*Lênh đênh một chiếc thuyền lan/ Một cô gái Huế, một quan đại thần/ Ban ngày, quan lớn như thần/ Ban đêm, quan lớn tàn mản như ma/ Ngày thời quan lớn như cha/ Ban đêm, quan lớn rầy rà như con*”. Và chúng tôi cười vui, mừng cho nhau còn “bốc phét” được, còn biết tìm đến niềm vui khác không hại người hại đời, khi niềm vui nhân thế không còn chiều theo ý của mình.

Về thú chơi tem cũng thế. Anh Hàn Tấn Quang có cái nhìn khác một số người trong chúng tôi. Tôi không thích thú chơi này. Nghe các anh bàn chuyện “con tem”, “con cò”, tôi chỉ xen vào vài câu tào lao để thêm sự sinh động, thêm những nụ cười, chứ chẳng có lời nói hữu ích nào. Theo anh Hàn Tấn Quang, chơi tem cũng là một trong những thú chơi tao nhã, nhưng mỗi thú chơi đều khác nhau. Và chính vì khác nhau, nên mới hấp dẫn người chơi, hấp dẫn người thưởng thức. Người chơi tem giống như được mang đôi hài vạn dặm. Ví dụ qua con tem của đất nước Tonga hay Nepal thì bất người chơi phải tìm hiểu đất nước ấy như thế nào, nằm ở vị trí nào trên trái đất này, dân số bao nhiêu, giàu hay nghèo hơn đất nước mình, đất nước ấy theo chế độ quân chủ hay dân chủ cộng hòa, hay cộng hòa, v.v... Người chơi tem cũng như người thưởng ngoạn tem thường phải cố gắng thu thập, mở rộng kiến thức mình qua con tem. Nhìn những di tích lịch sử, di tích văn hóa, di sản thế giới, danh nhân văn hóa, danh nhân lịch sử... trên những con tem giúp ta hiểu thêm, yêu thêm cuộc đời này. Nếu không có những con tem ấy, chúng ta dễ bị “mù” kiến thức. Đôi hài vạn dặm mà anh ví von là như thế.

Tôi không có những ước mơ xa vời ấy. Với tôi, cái gì cũng phải nhìn tận mắt, cầm tận tay mới... thú vị, chứ những ước mơ xa vời ấy chỉ là loại “bánh vẽ” nên... không ham. Thế nhưng, bộ sưu tập Tem của anh lại được xác lập kỷ lục Việt Nam và kỷ lục châu Á . Nghe tin này, tôi cười một mình và tự nhận mình là người phạm tục, chẳng đáng một xu tưng. Nhưng biết mình như thế và biết vui với đời phạm tục của mình cũng thú chán, bởi so sánh làm gì cho mệt trí. Nói như nhà thơ, triết gia người Mỹ Ralph Waldo Emerson (1803-1882): “Hãy kết thúc mỗi ngày và quên nó đi: bạn đã làm mọi việc có thể được. Bị vướng mắc và đối diện với chuyện vô lý, bạn hãy nhanh chóng quên hết đi. Ngày mai là một ngày mới; bạn sẽ phải bắt đầu ngày này trong thanh thản và với tinh thần cao, vì thế bạn không nên để chuyện không hay vướng bận mình”.

Và tôi đã quẳng chuyện chơi “bánh vẽ” về phía sau tít tắp vạn dặm đường trường, song óc hiếu tri buộc tôi tìm đến anh để hiểu thêm về bộ sưu tập Tem đã được xác lập kỷ lục quốc gia và châu Á này.

Biết ý định của tôi, anh “giáo đầu tuồng” bằng cách mở trang mạng tìm kiếm rồi để tự tôi đọc mấy thông tin về tem. “Phiên đấu giá diễn ra hôm 17.6.2014, tại nhà đấu giá Sotheby's ở Manhattan, New York, với mức khởi điểm 4,5 triệu USD. Một nhà sưu tập giàu tên chỉ cần hai phút qua điện thoại đã giành chiến thắng trong phiên đấu giá.

"Con tem được bán với giá khoảng 9,5 triệu USD, mức giá cao kỷ lục cho một con tem đơn lẻ", *AFP* dẫn lời David Redden, Giám đốc dự án đặc biệt của Sotheby's và là người điều khiển phiên đấu giá, nói. Kỷ lục trước đó thuộc về con tem Treskilling Yellow với giá bán 2 triệu USD vào năm 1996.

Con tem được in vào năm 1856, tại Guyana, một thuộc địa cũ của Anh nằm trên lục địa Nam Mỹ, vì vậy được mệnh danh là con tem một cent Guyana. Con tem có hình bát giác, in bằng mực đen và in tên những chủ sở hữu trước đó ở mặt sau. Các chuyên gia từng ước tính con tem này có thể được bán với giá từ 10 đến 20 triệu USD.

Ông Redden mô tả con tem một cent Guyana có một "hào quang tuyệt vời" giúp nó "gần như là nàng Mona Lisa của các con tem". Con tem này hiếm đến mức ngay cả bộ sưu tập trứ danh của Hoàng gia Anh cũng không có. Ông cũng không biết liệu chủ sở hữu mới có in tên lên mặt sau hay không.

Con tem 1 cent Guyana từng 3 lần phá kỷ lục mức giá cho một con tem đơn lẻ kể từ khi xuất hiện trên thị trường năm 1922. Chủ nhân trước của nó là triệu phú Mỹ John du Pont. Ông này mua lại con tem vào năm 1980, với giá 935.000 USD”.

Trời ạ, con tem chết đứ đừ từ thuở nào thuở nào mà có giá tiền cao ngất ngưỡng. Thì ra, chơi tem nếu gặp may có thể trở thành triệu phú đô la, chứ chẳng phải chuyện tào lao rồi. Và cũng theo thông tin trên mạng, tôi xin phép sao lục lại đây một ít chuyện để những người như tôi biết thêm về số tiền mà con tem thư tướng chừng “cùi bắp” đem lại cho người chơi.

- Con tem *“Cape of Good Hope Stamp”* của Mũi Hảo Vọng: 40.000 USD.

Được phát hành năm 1853, đây là con tem bưu chính đầu tiên ở Mũi Hảo Vọng, và thậm chí là trên toàn châu Phi. Con tem này có hình tam giác, in hình một nhân vật nữ ngồi trên một chiếc mỏ neo đặt trên một tảng đá tượng trưng cho Mũi Hảo Vọng. Con tem này được thiết kế bởi một vị Chánh thanh tra có tên Charles Bell. Hiện có rất ít con tem này còn lại đến ngày nay. Trong cuốn sách về tem nổi tiếng thế giới *Stanley Gibbons Stamp Catalogue*, giá của một con tem Cape of Good Hope có giá 40.000 USD.

- Con tem *“Perot Provisional”* của Bermuda: 115.000 USD.

Con tem Perot Provisional, hay còn gọi là Perot Postmaster's Provisional of Bermuda, là con tem in đầu tiên của Bermuda. Một người quản lý bưu điện có tên William Bennet Perot ở thị trấn Hamilton, Bermuda, đã nghĩ ra cách làm một con tem riêng bằng cách gỡ bỏ phần in ngày trên con dấu bưu chính ra và in lên giấy. Sau đó, ông viết dòng chữ “1 penny” là giá tiền của con tem và ký tên mình bên dưới. Con tem bưu chính hình tròn ra đời như vậy. Ngày nay, chỉ còn 11 con tem này trên toàn thế giới, chủ yếu tập trung trong tay các nhà sưu tập tem ở châu Âu, trong đó có Nữ hoàng Elizabeth đệ nhị của Anh. Từ năm 1981, một con tem Perot Provisional đã có giá 115.000 USD.

- Con tem *“Red Revenue Small One Dollar Surcharge”* của Trung Quốc: 333.382 USD.

Red Revenue Small One Dollar Surcharge là con tem thuế đầu tiên được sử dụng làm tem bưu chính sau khi được in thêm dòng chữ One Dollar. Con tem này được lưu hành trong thời kỳ nhà Thanh ở Trung Quốc, kéo dài từ năm 1636-1911. Hiện chỉ có khoảng 30 con tem loại này còn tồn tại. Vào năm 2009, một con tem loại này phát hành năm 1897 được bán đấu giá ở Hồng Kông với giá 333.382 USD.

- Con tem *“Blue Military Stamp”* của Trung Quốc: 428.654 USD.

Blue Military Stamp là con tem màu xanh da trời dùng trong quân đội ở Trung Quốc. Vào năm 1953, một bộ ba con tem, với màu da cam, nâu nhạt và xanh da trời được thiết kế và phát hành để phát miễn phí cho các quân nhân đang làm nhiệm vụ. Mang biểu tượng của Quân đội Nhân dân giải phóng Trung Quốc, con tem này có mệnh giá 800 tệ cũ. Sau khi con tem được phát hành, có thông tin cho rằng thông tin mật dễ dàng bị lấy ra khỏi những phong bì có dán con tem này. Bởi thế, tất cả con tem này đã bị thu hồi và tiêu hủy, chỉ còn lại một số lượng nhỏ trong tay các quân nhân. Trong số các con tem loại này, loại màu xanh da trời là hiếm nhất. Năm ngoái, một con tem Blue Military Stamp đã được đấu giá ở Trung Quốc, đem về số tiền 2,7 triệu Nhân dân tệ, tương đương 428.654 USD.

- Con tem *“The Red Maiden in the Green Robe”* của Trung Quốc: 444.477 USD.

Con tem này cũng là một con tem thuế được dùng làm tem bưu chính trong thời nhà Thanh (1644-1911) ở Trung Quốc. Trong giai đoạn cải cách tiền tệ của nhà Thanh, những con tem có mệnh giá tính bằng bạc không được sử dụng nữa. Trong thời gian chuyển giao, người ta dùng mực xanh để in lên con tem thuế có màu đỏ này để dùng như con tem bưu chính tạm thời. Hiện chỉ còn lại khoảng 9 con tem loại này. Vào năm 2004, một con tem này được bán đấu giá ở mức 3,45 triệu đôla Hồng Kông, tương đương 444.447 USD.

- Con tem *“The Whole Country is Red”* của Trung Quốc: 474.197 USD.

Con tem này được phát hành năm 1968 tại Trung Quốc dưới thời Cách mạng văn hóa. Con tem nổi tiếng vì có lỗi về in ấn đối với hình bản đồ của Trung Quốc. Con tem chỉ được phát hành trong nửa ngày sau đó ngừng lại vì lỗi này. Vào năm 2009, một phiên bản lớn của con tem này được bán đấu giá ở mức 3,68 triệu đôla Hồng Kông, tương đương 474.197 USD, lập kỷ lục giá tem đấu giá ở Trung Quốc. Cùng đợt, 6 con tem phiên bản nhỏ của con tem này được bán đấu giá với mức giá tổng cộng 2,93 triệu đôla Hồng Kông, tương đương 377.482 USD.

- Con tem *“12 Pence Black”* của Canada: 488.900 USD.

Con tem 12 Pence Black của Canada được phát hành năm 1851, mang hình chân dung Nữ hoàng Victoria trẻ tuổi. Đây là một trong những con tem nổi tiếng nhất thế giới. Đã có 51.000 con tem này được phát hành, nhưng chỉ có 1.450 con được bán do giá cao. Số tem còn lại bị thu hồi và tiêu hủy vào năm 1857. Hiện chỉ có khoảng 100-150 con tem này còn tồn tại đến ngày nay. Vào năm 2011, một con tem 12 Pence Black đã được bán đấu giá với giá 488.900 USD tại New York, Mỹ.

- Con tem *“Olive-colored Queen Victoria's Head”* của Hồng Kông: 824.648 USD.

Con tem này mang hình chân dung Nữ hoàng Victoria và có màu olive, được in vào năm 1864. Đây là con tem đắt nhất trong lịch sử bưu chính Hồng Kông, với mệnh giá 96 cent

Hồng Kông, tương đương 12 cent Mỹ. Do lỗi in ấn, 52 trang tem này đã có màu olive thay vì màu nâu xám như bình thường, chưa kể lỗi về hình thủy ấn và chữ CC bị in sai vị trí. Trên thế giới hiện chỉ có 4 con tem này và đều nằm trong tay những nhà sưu tập tem nổi tiếng. 1 con tem này được bán đấu giá ở Hồng Kông với mức giá 6,4 triệu đôla Hồng Kông.

- Con tem *“Post Office Mauritius”* của Mauritius: 1,67 triệu USD.

Vào tháng 9.1847, bà Gomm, phu nhân Thống đốc Mauritius, mời bạn bè và một số người nổi tiếng tới tham dự một buổi khiêu vũ. Để tiện cho việc gửi thư mời, Bưu điện Mauritius đã phát hành một bộ tem kiểu Anh. Tuy nhiên, từ “post office” (bưu điện) đã được in lên con tem, thay vì từ “post paid” (trả sau), và đây là một lỗi lớn. Toàn bộ 240 con tem đã được bán ra trước khi lỗi bị phát hiện. Chỉ có khoảng 26 con tem này còn đến ngày nay. Năm 2011, một con tem trong số này được bán đấu giá với giá 1,05 triệu bảng, tương đương 1,67 triệu USD, tại Anh.

- Con tem *“Inverted Jenny”* của Mỹ: 3 triệu USD.

Đây là con tem đầu tiên cho thư chuyển phát theo đường hàng không, phát hành năm 1918. Do lỗi xảy ra trong quá trình in ấn, một số con tem đã bị in ngược hình chiếc máy bay và được bán trước khi phát hiện lỗi. Có khoảng 100 con tem lỗi này còn đến nay. Vào năm 2005, một lô 4 con tem này được mua với giá 3 triệu USD.

- Con tem *Penny Black* của Anh: 5 triệu USD.

Con tem Penny Black phát hành năm 1840 của Anh là con tem bưu chính đầu tiên của thế giới. Con tem được thiết kế bởi Rowland Hill, người đề xuất cải cách hệ thống bưu điện Anh. Ông được coi là cha đẻ của con tem bưu chính. Trước khi có Penny Black, các bưu điện ở Anh phải nhận tiền mặt khi giao bưu phẩm, còn người dân thì phải xếp hàng chờ lấy thư. Có hình Nữ hoàng Victoria, con tem này chỉ được sử dụng có 1 năm vì màu nền đen của nó khiến dấu hủy màu đỏ dễ bị chìm. 9 tháng sau, con tem này được in lại thành màu đỏ, còn dấu hủy được chuyển thành màu đen để dễ nhận diện hơn.

- Con tem *“Treskilling Yellow”* của Thụy Điển: 3,14 triệu USD.

Treskilling Yellow là con tem bưu chính của Thụy Điển, hiện đang giữ mức giá kỷ lục cho một con tem được đấu giá trên thế giới. Con tem có mệnh giá 3 Skilling ở Thụy Điển có màu xanh còn loại 8 Skilling có màu vàng. Tuy nhiên, do một lỗi không rõ, vào năm 1855, một con tem 3 Skilling lại được in màu vàng và trở thành con tem siêu quý.

...

Thấy tôi “thọ giáo” xong, anh cười hỏi tôi thích chơi tem chưa? Tôi lắc đầu, hỏi bộ sưu tập tem của anh vừa được xác lập kỷ lục Việt Nam và châu Á có giá bao nhiêu? Anh nói chơi vui là chính, chứ quy ra giá tiền rất khó nói, bởi kỷ lục là một chuyện, tiền bạc lại là

chuyện khác. Mấy người giữ những con tem trị giá cả triệu USD ấy, có xác lập kỷ lục nào đâu. Những thông tin mà tôi vừa đọc, đã nói lên rằng nghề chơi tem có thể làm giàu.

Tôi nghĩ cũng đúng. Bộ sưu tập Thạch Thiềm của anh, có khi là kỷ lục thế giới (bởi để có được những hòn đá tự nhiên ấy, chỉ có thể ngộ chứ không thể cầu), nhưng chưa chắc bằng tiền một trong những con tem mà tôi vừa sao lục, song cũng có khi gấp bội, nếu hôm nào đó thần tài gõ cửa cộp cộp mấy tiếng. Cái chính là vui.

Anh cho biết so với các “nghề chơi” khác, thì nghề chơi tem thuộc lớp sinh sau đẻ muộn, nhất là ở Việt Nam ta. Hầu hết những người chơi tem ở Việt Nam đều biết, sau ngày khai sinh ra nước Việt Nam dân chủ cộng hòa một năm, thì Bưu chính của nhà nước công nông đầu tiên ở Đông Nam Á này mới bắt đầu phát hành bộ tem đầu tiên, đó là ngày quốc khánh đầu tiên của nước Việt Nam độc lập, ngày 2.9.1946.

Bây giờ, nhìn lại một số con tem thời kỳ đầu ấy, ta hiểu thêm phần nào những khó khăn của chính quyền công nông non trẻ. Và càng hiểu, chúng ta càng quý trọng những thành quả cách mạng, càng quý trọng cái giá của độc lập tự do. Ví dụ như ở con tem có giá bán 4 hào, dưới Quốc hiệu *Việt Nam dân chủ cộng hòa* có ghi thêm “+ PHỤ THU CỨU QUỐC” thành con tem có trị giá 6 hào. Tương tự, con tem trị giá 6 hào “+ PHỤ THU CỨU QUỐC” thành con tem trị giá 9 hào. Mọi chuyện minh bạch, và được đồng bào ủng hộ, góp phần không nhỏ làm nên lịch sử chiến đấu và chiến thắng của dân tộc .

Trên thực tế, con tem trên bì thư đã theo chân đoàn quân viễn chinh Pháp đến xứ sở này từ khi Đô đốc Bonard mở bưu cục ở Sài Gòn, ngày 13-3-1863, chứ không phải người Việt Nam mình sáng tạo ra con tem thư. Nhưng với người Việt Nam ngày ấy, việc gửi thư qua đường bưu điện thì không mấy ai biết. Theo những tài liệu đã được phổ biến rộng rãi, thì năm 1863, con tem thư đầu tiên được phát hành ở Đông Dương ghi giá tiền bằng đồng Franc từ 0,01 Franc đến 0,4 Franc, in hình chim phượng hoàng (l'aigle impérial) biểu hiệu của Hoàng đế Napoleon đệ tam. Năm 1882, các loại tem thư đã bắt đầu được in giá bằng đồng bạc Việt Nam song song với đồng Franc. Năm 1889, phát hành loại tem đặc biệt về Đông Dương. Từ năm 1920 đến năm 1927, liên tiếp nhiều loại tem mới được phát hành với giá từ 0,1 đồng đến 2 đồng như loại tem in hình Phụ nữ Nam kỳ (dân gian gọi là tem Cô Ba), Chùa Thiên Mụ, Vịnh Hạ Long, Đế Thiên Đế Thích, Tháp Luông... Nhưng đại đa số người dân Việt Nam cũng không hề biết những con tem này, thậm chí còn không biết tem là gì.

Anh nói: “Hiện tôi có bộ sưu tập tem, theo tôi là khá thú vị, đó là bộ sưu tập tem “*Dị dạng và chất liệu*”, tức là bộ sưu tập những con tem mạ vàng, mạ bạc, mạ đồng; tem in trên vải, trên gỗ... Theo ngày tháng, biết đâu bộ sưu tập này của tôi quá phong phú “đủ sức” để tách riêng ra những chủ đề, như: bộ sưu tập “*Tem mạ*

vàng”, bộ sưu tập “*Tem mạ bạc*”, bộ sưu tập “*Tem mạ đồng*”, bộ sưu tập “*Tem in trên vải*”, bộ sưu tập “*Tem in trên gỗ*” v.v... Để có những chủ đề như thế, với tôi hiện nay là... ước mơ và hy vọng!”.

Nhìn lại cuộc đời anh, tôi tin ước mơ và hy vọng của anh sớm thành hiện thực. Với tôi, số mệnh mịt mờ, thiên hạ tùy duyên, không thiếu người cả đời không làm được chuyện gì đáng kể, mà cũng không thiếu người có thể trong nháy mắt đạt được những thứ trên cả ước vọng ban đầu. Đây là sự khác nhau của người vô duyên với người hữu duyên. Rút kinh nghiệm những gì đã trải qua trong đời, tôi thấy thất bại không đáng sợ bằng bỏ qua cơ hội chỉ vì không cố gắng hết mình. Và anh Hàn Tấn Quang là người nắm bắt cơ hội rất tốt, luôn cố gắng hết mình cho công việc./